

Päivämäärä
23.2.2017

Diaarinro
74/2017

Valtiovarainministeriölle

Viite: VM/724/00.01.00.01/2015

Avoimen hallinnon III toimintasuunnitelma

Korkein hallinto-oikeus toteaa Avoimen hallinnon III toimintasuunnitelmaa koskevan lausuntopyynnön johdosta seuraavaa:

Avoimuuden edistäminen hallinnossa on sinänsä tärkeää. Korkein hallinto-oikeus, joka omassa perustehtävässään käyttää ylintä lainkäyttövaltaa muun ohella julkisuuslainsäädännön soveltamiskysymyksissä, ei kuitenkaan pidä mahdollisena ottaa kantaa lausuntopyynnön sisältämiin sitoumusluonnoksiin sen enempää yleisellä tasolla kuin omaa toimintaansaakaan silmällä pitäen.

Korkeimman hallinto-oikeuden tai muidenkaan tuomioistuinten perustehtävä ei yleensä sisälly hankkeen perustana olevaan ilmaisuun ”kaikki hallintotoiminta”. Perustuslaissa säädetyn valtiovallan kolmijaon kannalta tuomioistuinten lainkäyttötoiminta ei ole hallintoa, eikä korkein hallinto-oikeus ylimalkaan suorita sellaista toimintaa, johon useimmat sitoumusluonnokset, esimerkiksi sitoumus 1 ”Tuetaan kaikkien mahdollisuuksia osallistua”, voisi soveltua. Korkeimman hallinto-oikeuden ja muiden hallintotuomioistuinten lainkäyttötoiminnassa sovellettava laki on laki oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa (381/2007), ei lausuntopyynnössä tarkoitettu julkisuuslaki eli laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Etenkin sitoumusluonnos 4 ”Yhtenäistetään julkisuuslain tulkintoja. Edistetään julkisuuslain tulkintojen yhtenäisyyttä niin, että julkisuus on aina pääsääntö myös käytännössä.” on kategorisuudessaan ongelmallinen, koska se ei välttämättä vastaa julkisuuslain sisältöä ja koska korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätöksillä nimenomaan ohjataan julkisuuslainsäädännön soveltamista hallinnossa. Ilmaisun ”julkisuus on aina pääsääntö myös käytännössä” ei erilaisissa käytännön monimuotoisissa soveltamistilanteissa hallinnossa tietenkään voi ohittaa noudatettavana olevaa lakia tai vakiintunutta oikeuskäytäntöä. Tässä suhteessa sitoumusluonnos 5 ”Vahvistetaan julkisuuslakiosaamista hallinnossa” on tietenkin kannatettava.

Omassa toiminnassaan korkein hallinto-oikeus pyrkii käytettävissä olevien voimavarojen puitteissa sekä salassapito- ja henkilökisterisäännöksistä johtuva lisätyö huomioon ottaen julkaisemaan omia ratkaisujaan verkossa yhä laajemmassa määrin. Tämä koskee ensisijaisesti ennakkopäätöksiä pidettäviä ratkaisuja, mutta mahdollisuuksien mukaan myös muita. Sitoumusluonnokseen 6. "Julkaistaan valtion hankintatiedot myös verkossa" liittyen voidaan todeta, että myös julkisia hankintoja koskevia ratkaisujaan korkein hallinto-oikeus pyrkii nykyisin julkaisemaan verkkosivuillaan mahdollisimman laajalti.

Tämä vastauskirje ei sisältönsä ja rakenteensa vuoksi ole tallennettavissa lausuntopalvelu.fi-sivustolle.

Presidentti

Pekka Vihervuori

Vs. kansliapäällikkö

Toni Kaarresalo

TIEDOKSI Oikeusministeriö